

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

БАШКАРМА КОМИТЕТ
ГОРОДА АЗНАКАЕВО
АЗНАКАЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

АЗНАКАЙ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
АЗНАКАЙ ШӘҺӘРЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ул. Ленина, д.14, г. Азнакаево, 423330

Ленин ур.-14 нче йорт, Азнакай ш., 423330

Тел./факс (885592) 7-15-50, 7-00-37; E-mail: adm-aznakay@mail.ru; <http://aznakayevo.tatarstan.ru/mailto:adm-aznakay@mail.ru>

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

26 ноябрь 2020 ел

КАРАР

№ 26

2021-2025 елларга Азнакай муниципаль районы
Азнакай шәһәренең транспорт инфраструктурасын үстерү
комплекслы программаны раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 25.12.2015 ел, № 1440 карары, Азнакай муниципаль районының «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы, «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге генераль планы нигезендә «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге Советының 22.10.2009 ел, № 150-36 карары белән расланган Азнакай муниципаль районы «Азнакай шәһәре «муниципаль берәмлегенең Генераль планы турында» Азнакай муниципаль районы Советы карары:

1. Азнакай муниципаль районының 2021-2025 елларга транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын расларга.

2. Әлеге карарны» Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында " веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> «идарә» дәүләт автоматлаштырылган мәгълүмат системасында Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Житәкче

М. И. Солтанов

**Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре транспорт
инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы**

**1. Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре транспорт
инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы паспорты**

Программаның исеме	Азнакай шәһәренең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы Азнакай муниципаль районының 2021-2025 елларга исәпләнгән (алга таба-Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	<ul style="list-style-type: none"> - Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы; - «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон»; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 25.12.2015 ел, № 1440 «жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында " гы карары»; Азнакай муниципаль районы «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы; - Азнакай муниципаль районы «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегенең «Азнакай шәһәре «муниципаль берәмлегенең 2009 елның 22 октябрдә кабул ителгән 150-36 номерлы» Азнакай шәһәре "муниципаль берәмлегенең Генераль планы турында" карары белән расланган генераль планы;
Заказ бирүченең һәм Программаны эшләүчеләрнең атамасы, аларның урнашу урыны	Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре Башкарма комитеты 423330, ТР, Азнакай ш., Ленин ур., 14
Программаның максатлары һәм бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - Халыкка, шулай ук «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә икътисадый эшчәнлек алып баручы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә транспорт хезмәте күрсәтүнең куркынычсызлыгы, сыйфаты һәм нәтижәлелеге; - Азнакай муниципаль районы «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелеше

	<p>проектлаштыру нормативларына туры китереп, халык һәм икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен транспорт инфраструктурасы объектларының һәркем өчен ачык булуы;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Азнакай муниципаль районының «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә икътисади эшчәнлек субъектларын күчерүдә халык ихтыяжлары нигезендә транспорт инфраструктурасын үстерү; - Азнакай муниципаль районының «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелеше эшчәнлеге белән балансланган транспорт инфраструктурасын үстерү; - жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү өчен шартлар; - гамәлдәге транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенең нәтижәлелеге.
Халыкны социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин итүнең максатчан күрсәткечләре (Индикаторлары)	<ul style="list-style-type: none"> - юлларны төзекләндерү нәтижәсендә жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары челтәренең ышанычлылыгын арттыру; - гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының норматив таләпләргә туры килүе;
Социаль инфраструктура объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча планлаштырылган чараларның (инвестицион проектларның) тасвирламасы	<ul style="list-style-type: none"> - Проект-смета документациясен эшләү; - Автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү; - Автомобиль юлларын ремонтлау һәм капитал ремонтлау
Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары	2021-2025 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	<p>2021-2025 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме 85,9 млн. сум тәшкит итәчәк, шул исәптән:</p> <p>2021 ел -17,2 млн. сум; 2022 ел -17,2 млн. сум; 2023 ел -17,2 млн. сум; 2024 ел -17,2 млн. сум. 2025 ел-17,2 млн. сум.</p> <p>Жирле бюджет акчалары хисабына (2021-2025 ел) - 85,9 млн. сум.</p> <p>Программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм тиешле елга һәм план чорына Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль</p>

	районының «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге бюджеты проекты формалаштырганда ел саен аныкланырга тиеш. Федераль бюджет һәм бюджеттан тыш чыганақлардан акчалар ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре	<ul style="list-style-type: none"> - Азнакай муниципаль районының «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә икътисади эшчәнлек алып баручы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә транспорт хезмәте күрсәтүнең сыйфатын һәм нәтижәлелеген арттыру; - Азнакай муниципаль районы «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелеш проектлаштыру нормативларына туры китереп, халык һәм икътисади эшчәнлек субъектлары өчен транспорт инфраструктурасы объектларының үтемлелеген арттыру; - Азнакай муниципаль районының «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасы системасының ышанычлылығын арттыру.

2. Азнакай шәһәренә транспорт инфраструктурасы гамәлдәге халәтнең характеристикасы

2.1. Россия Федерациясе пространство оешмасы структурасында Россия Федерациясе субъекты хәлен анализлау, Россия Федерациясе субъектларының пространство оешмасы структурасында шәһәр округы хәлен анализлау.

Азнакай районы 1931 елның октябрендә, административ үзәк-Азнакай шәһәре. Республика әһәмиятендәге шәһәр статусын 1987 елда ала.

Азнакай районы Татарстан Республикасының көньяк-көнчыгышында урнашкан. Азнакайдан кырык чакрым ераклыкта-аэропорт һәм тимер юл вокзалы дөнья белән бәйлә.

Азнакайга 1762 елда нигез салына һәм 200 елдан артык тарихы бар. Азнакай шәһәре Көнчыгыш Кама арьягы көнчыгышында, нефть промыселлары үзәгендә урнашкан. Бер үк вакытта Азнакай шәһәре авыл хужалыгы районының үзәге булып тора. 2020 елның 1 гыйнварына шәһәр халкы-34896 кеше. Шәһәр сызыгы чикләрендә шәһәрнең гомуми мәйданы 2254 га тәшкил итә, шәһәрнең төзелгән жирләре мәйданы 930 га.

Ул Бөгелмә – Бәләбәй калкулыгы чикләрендә урнашкан, Азнакай районы абсолют биеклекләр тирбәләше белән характерлана. Иң югары ноктасы-334.5 м (Чатыр-тау останец сырты), иң түбән биекlege -76 м, Ык елгасы кисәгенә туры китерелгән. Безнең якның истәлекле урыны - «Чатыр тау» тауы,

Татарстан Республикасының иң биек ноктасы, ул Азнакай шәһәрәннән 5 км ераклыкта урнашкан. Ул дингез дәрәжәсеннән 334 метр биеклектә урнашкан.

Климат ягыннан район уртача континенталь булуы белән характерлана. Гыйнварның уртача температурасы-19°C, аерым елларда ул 48°C кадәр кимергә мөмкин. Тотрыклы кар катламы ноябрь уртасында барлыкка килә һәм 160 көнгә кадәр саклана. Кар катламының биеклеге уртача 40-42 см житә, Кыш көне явым-төшем 115 мм тәшкил итә, уртача еллык күләме 420 мм. Бу чорда Көнъяк юнәлештәге жыллар дә секундына 5.7 метрга якын, аерым көннәрдә жыл тизлегә 15 метрга житә, бу көчле буран һәм рельеф элементлары буенча кар катламын яңадан бүлүгә китерә. Уртача кар озынлыгы-14-18 көн.

2.2. Азнакай шәһәренң социаль-икътисади характеристикасы, шәһәр территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегә характеристикасы, транспорт өлкәсендәге эшчәнлекне дә кертеп, транспорт сорадын бәяләү

2.2.1. Азнакай шәһәре халкы саны

1 нче таблица

Халык саны, кеше	Факттагы әһәмияте									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Даими халык саны-Барлығы:	34386	34817	34564	34594	34564	34720	34700	34863	34896	34587

2.2.2. Азнакай шәһәренң житештерү-икътисади хәле

Шәһәрдә сәнәгать предприятиеләренң һәм социаль өлкә объектларының күп өлеше тупланган. Житештерү эшчәнлеген 512 предприятие алып бара, шулардан 218 кеше бизнес вәкилләре һәм 514 шәхси эшмәкәр.

Азнакай-нефтьчеләр шәһәре, «Азнакайнефть»идарәсенң төп шәһәр төзүче предприятиесе.

«Азнакай Нефтемаш заводы»шәһәр өчен социаль әһәмияткә ия. Заводның төп житештерү күләме медицина билгеләнешендәге модульле биналар житештерү буенча дәүләт заказларына туры килә. 2019 елда предприятие тарафыннан нефть тармагы өчен продукциянең яңа төрләре үзләштерелде. Завод 2020-2021 елларда Крым Республикасы территориясендә ФАПлар һәм амбулаторияләр төзү буенча потенциалы подрядчы сыйфатында сайланган. Хәзерге вакытта федераль дәрәжәдә завод белән бердәнбер тәмин итүче буларак контракт төзү тәртибе билгеләнә. Заказның гомуми күләме 3,2 миллиард сум тәшкил итә. Заказның якынча 70-80% ы агымдагы елда үтәлергә тиеш. Әлегә проектны гамәлгә ашыру барышында өстәмә 100 эш урыны булдырылачак. Завод башка төбәкләр, шул

исэптэн Якутия, Бурятия, Башкортстан, Эстерхан, Чилэбе тендерларында актив катнаша.

«Азнакай киёмнэре» тегү фабрикасы республиканың көньяк-көнчыгышындагы бүлекчэлэр, цехлар һәм районнар арасында алга таба бүлешү өчен «Татнефть» системасына жибэрелэ торган махсус киём-салым, саклагыч костюмнар житештерэ.

Халыкны өзлексез азык-төлек белән тээмин итү өчен азык-төлек сәнэгате предприятелиэрэ: «Азнакай сөте», «Азнакай икмэге» заводлары, минипекарнылар, ит эшкэртүчелэр аеруча зур әһәмияткә ия.

2.2.3. Кече һәм урта эшмәкәрлек

Азнакай районы республиканың муниципаль берәмлекләре арасында тулай территориаль продукт күләме буенча 6 нчы урында тора. 2019 елда тулаем төбәк продукты күләмендә кече һәм урта эшмәкәрлек өлеше 6% тәшкил итте. Кече һәм урта предприятелиэр эшчәнлегенә төп тармаклары: сәүдә (- 25,8%), төзелеш (-21,6%) һәм сәнэгать (- 12,3%), авыл хужалыгы (- 5,1%).

2019 елда кече һәм урта предприятелиэр әйләнеше 13% ка артты яки 2018 ел белән чагыштырганда 829 млн. сумга артты һәм 7 миллиард сумга житте. Район территориясендә шәхси эшмәкәрләргә исәпкә алып, барлыгы 1527 кече һәм урта эшмәкәрлек субъекты эшли.

2019 елда шәхси эшмәкәрләргә исәпкә алып, кече һәм урта предприятелиэр хезмәткәрләргә исемлек буенча уртача саны 4,5 меңнән артык кеше тәшкил иткән. Бүгенгә көндә үзмәшгульлек сыйфатында 976 кеше теркәлгән.

Эшмәкәрлекне үстерү өчен иң уңайлы шартлар биш сәнэгать майданчыгында булдырылган, аларда 19 резидент эшли, 2020 ел башына хезмәткәрләр саны 726 кеше тәшкил итә.

2019 елда 1000 кешегә исәпләнгән кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны 25 берәмлек тәшкил итте. Барлык предприятелиэрдә эшләүчеләр саны 20% тәшкил иткән.

Эшчәнлек төрләре буенча кече эшмәкәрлек субъектлары саны

2 нче таблица

Эшчәнлек төре	Кече эшмәкәрлек субъектлары саны
Барлыгы	351
Авыл, урман хужалыгы	18
Файдалы казылмалар чыгару	14
Эшкэртү производстволары	34
Электр энергиясе, газ һәм пар белән тээмин итү	4
Су белән тээмин итү, ташландык суларны агызу, калдыкларны жыюны һәм утильләштерүне оештыру	2
төзелеш	78
Күпләп һәм ваклап сату	80
Транспортлау һәм саклау	29

Кунакханэлэр һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре эшчәнлеге	6
Мәгълумат һәм элемтә өлкәсендә эшчәнлек	8

2.2.4. Социаль өлкә (мәгариф, мәдәният, спорт, сәламәтлек саклау)

Шәһәрдә 11 гомуми белем бирү мәктәбе, гимназия, аларда 12 меңнән артык бала белем ала, һөнәри-техник лицей эшли.

2019 елда шәһәрдә 3683 урынга исәпләнгән 20 балалар бакчасы эшли, аларда 4113 бала тәрбияләнә.

Азнакай муниципаль районында 87 мәдәният учреждениесе эшли, шуларның 49ы мәдәни-ял итү тибындагы учреждение, 33 китапханә, музей, 3се балаларга сәнгать-эстетик юнәлештәге өстәмә белем бирү учреждениесе, халыкка кино хезмәте күрсәтү учреждениесе.

Шәһәр техника һәм мәдәният йорты, Мәдәният үзәге, яшьләр үзәге, балалар ижат үзәге, сәнгать мәктәбе, сәнгать мәктәбе, туган якны өйрәнү музей эшли. Спорт сөючеләр өчен Боз сарае, «Бусидо» спорт клубы, «Чатыр-тау арена» универсаль спорт залы, стадионлы балалар паркы, ачык йөзү бассейны, чаңгы базасы, шәһәр стадионы бар. Мәдәният учреждениеләренән матди-техник базасын ныгыту буенча зур эш алып барыла.

Азнакай шәһәрендә дүрт балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе эшли: «Лидер», «Юбилейный», алкалы хоккей буенча балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе, шулай ук 11 хоккей мәйданчыгы.

Спорт-массакуләм һәм сәламәтләндрерү эшләрнен календарь планы нигезендә Азнакай районында ел саен 250гә якын эре спорт ярышлары уздырыла. Безнен район спортчылары региональ, республика, Бөтенроссия масштабындагы 126 ярышта катнаша.

Физкультура-спорт эшенен нәтижәлелегенен төп күрсәткече булып халыкны даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү тора. Бүгенге көндә шөгыйльләнүчеләр саны 43,1% тәшкил итә. Балалар-яшүсмерләр спорт мәктәпләрендә 1712 бала шөгыйльләнә.

Азнакай шәһәрендә яңа поликлиника файдалануга тапшырылды, үзәк район хастаханәсе, балалар поликлиникасы, йогышлы авырулар бүлеге, бала тудыру йорты, морг астында аерым торучы бина эшли, гемодиализ үзәге ачылды.

2.2.5. Азнакай шәһәре территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында мәгълумат.

Азнакай шәһәрендә 2013 елда көньяк-көнчыгыш торак микрорайонын шәһәрнен үзәк өлеше белән тоташтыручы, Нефтьчеләр урамы 0,8 км озынлыктагы асфальт – бетон юл файдалануга тапшырылды.

2015 елда сәнәгать нефть предприятиеләре көче белән яңа Юл микрорайонын шәһәр белән тоташтыручы 2,5 км озынлыктагы вак таш салынган. «Әлмәт-Азнакай» божра чишелешендә стела урнаштырылган, территорияне төзекләндрерү эшләрә башкарылган. 2 километрдан артык

озынлыкта тимер юл полосалары булган яңа юл киеме урнаштырылды. 2016 елда Чатыр-тау тавы исеменә вак таш түшәлдә.

Юл программалары буенча 2012 елдан башлап 86,2 км асфальт юл ремонтланган, 62 км вак таш жәелгән.

Әмма юлның торышы бәяләнә торган төп техник-эксплуатация характеристикалары: автомобильләрнең хәрәкәт тизлегә тәмин ителгән, юлның үткәрүчәнлегә һәм аны йөкләү дәрәжәсе, хәрәкәт иминлегә, юл киёмнәренең ныклыгы, Азнакай шәһәре һәм шәһәр тибындагы поселокның үзәк урамнарының тигезлегә һәм тагылма сыйфаты. Актүбә нормативларга туры килми.

Укучылар ташый торган мәктәп маршрутлары өлешчә вак таш жәю юлы аша үтә, аларда чокыр-чокырлар күзәтелә, шулай ук юлларны капитал ремонтлау таләп ителә.

Азнакай шәһәрендә «Имин шәһәр»техник чараларның аппарат-программа комплексы системасы гамәлгә кертелде һәм үстерелә. 19 видеокамера эшли, алар эчке эшләр министрлыгы бүлегенең күзәтү пультына китерелгән. Жинү паркы территориясен колачлап, Черная елгасы яр бие, Яшьләр паркы һәм шәһәр паркы территориясен дә кертеп, 20 видеокамера урнаштырылды. Р.К. Ишкаева.

Күпфатирлы йортларны видеокүзәтү системалары белән тәмин итү буенча торак-коммуналь хужалык өлкәсендә идарәче оешмалар белән эш оештырылган. «Имин ишегалды» программасы буенча «Таттелеком» ЖАЖ Азнакай РУЭСы Азнакай шәһәренең 171 күп фатирлы йортында (318 видеокамера), Урыссу бистәсенең 29 йортында "Имин ишегалды" программасы буенча.Актүбә бистәсендә (70 видеокамера) 388 видеокүзәтү камерасы урнаштырылган. Видеокүзәтү системасы «Таттелеком»ЖАЖнең Азнакай РУЭС ПАО серверга тоташтырылды.

2.2.6.Азнакай шәһәренең транспорт инфраструктурасы.

Азнакай шәһәре территориясендә «Азнакай УТТ» ЖЧЖ, «Трансервис Азнакай» ЖЧЖ, «Фривей»ЖЧЖ транспорт предприятиеләре эшли.

Такси хезмәтләре Азнакай районының барлык торак пунктларына, Азнакай шәһәре буенча пассажирлар ташу буенча хезмәтләр күрсәтә, шулай ук күрше шәһәрләргә һәм Татарстан Республикасы башкаласына пассажирлар ташуны гамәлгә ашыра.

Шәһәрдә «Автомобилист»гараж-төзелеш кооперативы эшли. Автостоянкалар саны шәхси автотранспорт хужаларының тиз арада үсә торган ихтыяжларына туры килми. Шәһәр территориясендә 14ләп автозаправка станциясе урнашкан.

Азнакай шәһәрендә гомуми файдаланудагы шәһәр (муниципаль) автобус маршрутлары буенча гомуми файдаланудагы автомобиль транспортында пассажирлар йөртүне «Фривей»ЖЧЖ башкара. Хәзерге вакытта Азнакай шәһәрендә жәмәгать транспортының бер төре-автобус. «Россия Федерациясендә автомобиль транспортында һәм шәһәр жир өсте

электр транспортында пассажирлар һәм багажны даими йөртүне оештыру һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында «26.12.2015 ел, № 107-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы нигезендә Азнакай шәһәрндә гомуми файдаланудагы автомобиль транспортында пассажирлар һәм багажны даими ташу буенча муниципаль маршрутлар расланды.

Аның структурасына 5 шәһәр маршруты (№ 1 Мәнәвез, № 2 Яңа Юл, № 3, № 5А, № 5Л), 4 шәһәр яны (Азнакай – Әлки, Актүбә, Азнакай – Сөендек, Азнакай – Чәкән), 2-муниципальара (Азнакай – Әлмәт, Азнакай – Бөгелмә) һәм 1 төбәкара (Азнакай – Чәкән) керә.

Тукталыш пунктлары күрсәтелгән шәһәр маршрутлары исемлеге

3 нче таблица

№ маршрут	Маршрут тасвирламасы	Маршрут озынлыгы (рейс), км	Марка автобус	даими рәвештә пассажирлар йөртүнең һәм багаж ташуның төре	Маршрутта эшкөннәр саны	Автобусның маршрутта йөрү вакыты-тәүлек, сәгать	Тәүлек буена рейслар саны (эйләнә-рейслар)	Тәүлегенә перевезланган пассажирларның уртача саны
Маршрут № 1 Манауз	Гагарин ур., Лениногорск тракты ур., Кама Тамагы ш.п. Актүбә - шәһәр тибындагы поселокта юл. Жәлил-Мәнәвез, Полевая ур., Совет ур., Үзәк ур., Әлмәт тракты, 1 Май ур., Жиңгү майданы, Ленин ур., Гагарин ур.	13,0	ПАЗ-3205 яки эквивалент (гомуми сыйдырышлыгы 37 урын, утыручылар 25 урын) 1шт	Көйләнмәгән йөртүләр	246	14,00	21	226
					120	13,33	20	
Маршрут № 2 Яңа Юл	Ленин ур., Жиңгү майданы, 1 Май ур., Әлмәт тракты, Азнакай-Актүбә юлы, Нократ ур., Чатыр-Тау ур., Алмалык ур., миләш ур., Каенлы ур., Актүбә-Азнакай юлы, Лениногорск тракты, Гагарин ур., Ленин ур.	16,0	ПАЗ-3205 яки эквивалент (гомуми сыйдырышлыгы-37 урын, утырып торучы 25 урын); Hyundai яки эквивалент (сидячих 34 урын) - 2 шт	Көйләнмәгән йөртүләр	246	14,17	17	252
					120	13,66	16	

Маршрут № 3	Гагарин урамы-Шәйхетди-нова-Юбилей урамы-Шәйхетдинов урамы-М. Жәлил урамы-Пушкин урамы-Ленин урамы-1 Май урамы, Әлмәт тракты, Лениногорск тракты, Гагарин урамы	10,2	ПАЗ-3205 яки эквивалент (гомуи сыйдырышылыгы-37 урын, 25 урын) 1 данә.	Көйлән мэгән йөртүләр	246	2,5	5	45
Маршрут № 5А	Юбилей ур., Шәйхетдинов ур., Гагарин ур., Солтангалиев ур., М. Хәсәнов ур., Ямашев ур., Нефтьчеләр ур., Болгар ур., Пушкин ур., Вәлиханов ур., М. Жәлил ур., Юбилей ур.	8,5	ПАЗ-3205 яки эквивалент (гомуи сыйдырышылыгы 42 урын, 23 урын); Hyundai аили эквивалент (34 урын) - 2 шт	Көйлән мэгән йөртүләр	246	14,5	29	106
					120	14	28	
Маршрут № 5Л ителле	Гагарин ур., Ямашев ур., Нефтьчеләр ур., Болгар ур., М. Жәлил ур., С/о Төзүче, Шәйхетдинов ур., Гагарин ур.	12,0	ПАЗ-3205 яки эквивалент (сыйдырышылыгы 37 урын, 25 урын) 1шт.	Көйлән мэгән йөртүләр	170	1,68	2	55

2.2.7. Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы эшчәнлеге характеристикасы һәм эш күрсәткечләре

3 нче таблица

Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	Күрсәткеч зурлыгы
Эксплуатацион автобуслар саны-Барлыгы	Берәмлек	18
шул исәптән, газ-мотор ягулыгын куллану мөмкинлеге булган		7
халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәрен ташу өчен жиһазландырылган		0
Автобуслар хезмәт күрсәтә торган авыл торак пунктлары саны: чикләрендә торак пункт		
шәһәр яны һәм шәһәрара элементда		58
Авыл жирлегендә даими рәвештә йөрүче автобус маршрутлары саны		4
Шәһәрдә даими рәвештә йөрүче автобус маршрутлары саны		5

Пассажирлар агымын анализлау

	Үлчәү берәмлеге	ОКЕЯЛАР буенча Код	2018 ел өчен	2019 ел өчен
Пассажирлар ташу	мең кеше катнашкан	793	13,2	18,2
Пассажирлар әйләнеше	мең пасс.чакрым	423	4,5	4,89

Жирлектә транспорт чаралары паркы составын һәм автомобильләр дәрәжәсен
анализлау, парковкалар һәм парковка урыннары белән тәмин итү)

4 нче таблица

	Транспорт чаралары төрләре					
	жиңелчә	йөк	автобуслар	мото- цикллар	тагылма, ярымсак	БАРЛЫГЫ
2011 ел	16130	1978	463	14	1017	19 626
2012 ел	17150	1978	438	9	1185	20 760
2013 ел	18536	1980	444	2	1258	22 216
2014 ел	19476	2032	454	6	1438	23 406
2015 ел	21757	2082	465	9	1588	25 901
2016 ел	22103	2156	488	15	1783	26 545
2017 ел	22786	2231	499	18	1805	27 339
2018 ел	23687	2576	519	23	1897	28 702

Халыкның автомобильләштерү дәрәжәсен бәяләү

2011 елдан 2018 елга кадәр районда транспорт чараларының гомуми саны 46,24% ка артты һәм 2019 ел башына 28,702 мең берәмлек тәшкил итә. 2009 елның 1 гыйнварына районда автомобильләштерү дәрәжәсе-1 мең кешегә 797 берәмлек.

Шәһәр буенча йөрүче автобус маршрутлары түбәндәге адреслар буенча автобуслар тукталышларын гамәлгә ашыра:

5 нче таблица

№ п/п	тиб ы	Торак пункт	Жәмәгать транспорты тукталышының исеме	Адреслы юнәлеш	Тукталыш пункты координатлары (булганда)	
					Киңлек	Озынлык
1	г	Азнакай	Автовокзал	ТР, Азнакай шәһәре, Гагарин ур., 18	54.8484	53.0765
2	г	Азнакай	АПТС	ТР, Азнакай шәһәре, Гагарин ур., 14	54.8497	53.0745

3	г	Азнакай	Нефтемаш Заводы	ТР, Азнакай шәһәре, Гагарин ур., 6	54.8518	53.0685
4	г	Азнакай	Тукай урамы	Тукай урамы	54.8538	53.0672
5	г	Азнакай	ПАТП	ТР.Азнакай шәһәре, Николаев ур., 11.	54.8603	53.0577
6	г	Азнакай	Татаиснефть	ТР, Азнакай шәһәре, Гагарин ур., 2	54.8613	53.0532
7	г	Азнакай	УТТ	ТР.Азнакай шәһәре, Әлмәт тракты ур.	54.8687	53.0507
8	г	Азнакай	9нчы мәктәп	ТР, Азнакай шәһәре, Лениногорск тракты, 2а	54.8684	53.0489
9	г	Азнакай	Булатов ур.	Булатов ур.	54.8720	53.0358
10	г	Азнакай	Полевая ур.	Полевая ур.	54.8691	53.0293
11	г	Азнакай	<i>Пассажирлар таләбе буенча</i>			
12	г	Азнакай	Совет урамы	Совет урамы	54.8808	53.0284
13	г	Азнакай	Кибет	Азнакай шәһәре, Үзәк ур.	54.8804	53.0305
14	г	Азнакай	<i>Пассажирлар таләбе буенча</i>			
15	г	Азнакай	Мәчет	ТР, Азнакай шәһәре, Үзәк ур., 1Б	54.8720	53.0359
16	г	Азнакай	Алвен (Күл)	ТР, Азнакай шәһәре, Күл урамы 2А	54.8710	53.0418
17	г	Азнакай	УТТ чишмәсе	УТТ чишмәсе	54.8686	53.0507
18	г	Азнакай	Горсеть	Әлмәт тракты, 5	54.8691	53.0570
19	г	Азнакай	Мәйдан	Әлмәт тракты, 14	54.8696	53.0644
20	г	Азнакай	1 нче мәктәп	1 Май урамы, 21	54.8696	53.0644
21	г	Азнакай	Жиңү Мәйданы	Жиңү Мәйданы	54.8639	53.0802
22	г	Азнакай	Балалар ижаты үзәге	Азнакай шәһәре, Ленин ур., 18	54.8575	53.0797
23	г	Азнакай	Татфондбанк (Балалар дөнъясы)	ТР,Казан шәһәре Азнакай, Ленин ур., 27	54.8545	53.0785
24	г	Азнакай	иркән (Чияле) ур.)	Азнакай шәһәре, Чияле ур., 57	54.8611	53.0234
25	г	Азнакай	<i>Нократ ур.</i>	Азнакай шәһәре, Нократ ур., 9	54.8562	53.0293
26	г	Азнакай	Чатыр Тау ур., 35	Азнакай шәһәре, Чатыр Тау ур., 35	54.8561	53.0275

27	г	Азнакай	Алмалык ур., 22	Азнакай шәһәре, Алмалык ур., 22	54.8560	53.0220
28	г	Азнакай	<i>Сандугач ур. 18</i>	Азнакай шәһәре, Сандугач ур., 18	54.8545	53.0211
29	г	Азнакай	Шатлык ур., 1	Азнакай шәһәре, Шатлык ур., 1	54.8529	53.0197
30	г	Азнакай	Кояшлы ур. 38	Азнакай шәһәре, Кояшлы ур., 38	54.8508	53.0157
31	г	Азнакай	миләш ур., 23	Азнакай шәһәре, миләш ур.	54.8562	53.0293
32	г	Азнакай	миләш 1а ур.	Азнакай шәһәре, миләш ур., 1А	54.8553	53.0072
33	г	Азнакай	Регина кибете	Азнакай шәһәре, Чияле ур., 1А	54.8595	53.0063
34	г	Азнакай	Каенлы ур., 16	Азнакай шәһәре, Каенлы ур., 16	54.8618	53.0099
35	г	Азнакай	Каенлы ур., 32	Азнакай шәһәре, Каенлы ур., 32А	54.8622	53.0142
36	г	Азнакай	Юлдаш ур.	Азнакай шәһәре, Каенлы ур., 49	54.8636	53.0215
37	г	Азнакай	маг. Чатыр Тау	Азнакай шәһәре, Гагарин ур., 21А	54.8498	53.0758
38	г	Азнакай	Банк Девон Кредит	Азнакай шәһәре, Шәйхетдинов ур., 7	54.8497	53.0898
39	г	Азнакай	1 нче бакчалар	Азнакай шәһәре, Шәйхетдинов ур.	54.8696	53.1201
40	г	Азнакай	Юбилейная урамы	Азнакай шәһәре, Юбилей ур., 2 йорт8	54.8517	53.1009
41	г	Азнакай	Радужная ур.	Азнакай шәһәре, Шәйхетдинов ур., 10	54.8544	53.1013
42	г	Азнакай	2 нче бакчалар	Азнакай шәһәре, Шәйхетдинов ур., 12Б	54.8559	53.1045
43	г	Азнакай	Эре мөгезле терлек	Азнакай шәһәре, Тажи Гыйззәт ур.	54.8578	53.1069
44	г	Азнакай	РЭТО (таләп буенча)	Азнакай шәһәре, Гафури ур., 1А	54.8606	53.1077
45	г	Азнакай	Азык-төлек комбинаты	Азнакай шәһәре, М. Жәлил ур.	54.8621	53.1093
46	г	Азнакай	Май заводы	Азнакай шәһәре, М. Жәлил ур.	54.8624	53.1034
47	г	Азнакай	Кошевой ур.	Азнакай шәһәре, М. Жәлил ур.	54.8617	53.0964
48	г	Азнакай	Икмәк- комбинат	Азнакай шәһәре, М. Жәлил ур.	54.8613	53.0917
49	г	Азнакай	Ак Барс Банкы	Азнакай шәһәре, Пушкин ур., 21/8	54.8612	53.0881
50	г	Азнакай	Гимназия,	Азнакай шәһәре,	54.8620	53.0804

			мәктәп	Ленин ур., 2А		
51	г	Азнакай	Кунакханә	Азнакай шәһәре, Ямашев ур.	54.8543	53.0724
52	г	Азнакай	Юность	Азнакай шәһәре, Ямашев ур., 1	54.8568	53.0736
53	г	Азнакай	НГДУ	Азнакай шәһәре, Нефтьчеләр ур., 21	54.8560	53.0807
54	г	Азнакай	2 нче мәктәп	Азнакай шәһәре, Болгар ур., 18	54.8572	53.0848
55	г	Азнакай	Стадион	Азнакай шәһәре, Болгар ур., 9	54.8602	53.0862

2.2.8. Юл челтәренең характеристикасы, юл хәрәкәте параметрлары (тизлек, тыгызлык, транспорт чаралары хәрәкәтенең составы һәм интенсивлыгы, юлларны йөкләү коэффициенты һәм юл хәрәкәте торышын, әйләнә-тирә мохиткә автомобиль транспортыннан экологик йөкләнешне һәм икътисадый югалтуларны тасвирлый торган башка күрсәткечләр), юлларны карап тоту сыйфатын бәяләү

Азнакай муниципаль районы буенча автомобиль юлларының озынлыгы 2308 км тәшкил итә, шуларның 238,5 км – шәһәрдә, 846 км - территорияль, 1200 км – башка районнарда.

Шуларның 117,8 км-урам челтәре, 57,2 км – асфальт юл, 42 км – вак таш жәю, 2,4 км – грунт, 15 км - яңа төзелгән микрорайоннарда (Монолит, Көчкәй-Тау, Яңа Юл) юллар, 121 км – квартал эчендәге юллар.

Азнакай шәһәрендә 157 урам, шул исәптән Яңа Юл, Мәнәвез, Көчкәй Тау урамнары бар, шуларның 83 - е-асфальт, 74-е-вак таш жәю.

Азнакай шәһәренең гамәлдәге автомобиль юллары челтәре нигездә формалашкан. Әмма кайбер параметрлар буенча ул автомобиль хәрәкәтенең арта баручы таләпләренә туры килми.

Шуңа күрә шәһәрдә автомобиль юллары челтәрен камилләштерү буенча эш давам итәргә тиеш, ул транспорт хезмәтләрен кулланучыларга уңайлы булуның гарантияләнгән дәрәжәсен тәмин итәчәк.

Гамәлдәге юлларны реконструкцияләү юл хәрәкәте кагыйдәләренә туры килә торган хәрәкәтне жайга салуны тәмин итүгә юнәлдерелгән.

Азнакай шәһәрендә юлларның озынлыгы һәм төре буенча юллар Исемлеге

6 нче таблица

№ п/п	Юл исеме	Юлның идентификацион номеры	Юлның гомуми майданы-мең кв. м.
	Асфальт-бетон катламы		
1	Әлмәт тракты ур.	92-403-000 ОП-001	19,9468
2	Чаңгы базасына юл	92-403-000 ОП МП-002	2,031
3	Рус зиратына юл	92-403-000 ОП МП-003	1,3837

4	Татар зиратына юл	92-403-000 ОП МП-004	3,4481
5	бертуган Гринь ур.	92-403-000 ОП МП-005	1,2559
6	Р. Мөхәммәдиев ур.	92-403-000 ОП МП-006	0,6518
7	1 Май ур.	92-403-000 ОП МП-008	8,41425
8	М. Әхмәдиев ур.	92-403-000 ОП МП-170	3,7146
9	Баһаветдинов ур.	92-403-000 КПП-015	4,2153
10	Г. Баһманов ур.	92-403-000 КПП-016	1,3354
11	Гәрәев ур.	92-403-000 КПП-017	3,7375
12	Балкыш ур.	92-403-000 КПП-018	2,746
13	Бауман ур.	92-403-000 КПП-019	1,829
14	Булатов ур.	92-403-000 ОП МП-020	3,487
15	Болгар ур.	92-403-000 КПП-021	13,4613
16	буровиклар ур.	92-403-000 КПП-022	2,262
17	А. Вәлиханов ур.	92-403-000 КПП-023	11,449
18	Вахитов ур.	92-403-000 КПП-024	0,71
19	Г. Галиев ур.	92-403-000 КПП-026	0,8113
20	Ф. Галиев ур.	92-403-000 КПП-111	6,6536
21	Гагарин урамы	92-403-000 КПП-027	28,0947
22	т. Гыйззәт ур.	92-403-000 ОП МП-030	1,2916
23	Глинка ур.	92-403-000 КПП-032	2,966
24	А. Гурьянов ур.	92-403-000 КПП-036	3,1788
25	М. Жәлил ур.	92-403-000 КПП-038	8,1418
26	Г. Исхакый ур.	92-403-000 ОП МП-050	3,386
27	Ибраһимов ур.	92-403-000 КПП-046	3,7905
28	Каенлы ур.	92-403-000 КПП-052	5,0005
29	Казан ур.	92-403-000 КПП-053	2,327
30	Г. Камал ур.	92-403-000 КПП-054	1,1263
31	Г. Кашшаф ур.	92-403-000 КПП-055	0,9768
32	Киров ур.	92-403-000 КПП-056	3,1135
33	Кооператив ур.	92-403-000 КПП-060	4,917
34	Котовский ур.	92-403-000 КПП-061	0,7601
35	Ленин ур.	92-403-000 КПП-066	24,4323
36	Лобачевский ур.	92-403-000 КПП-068	0,8313
37	кече балдак юлы	92-403-000 КПП-070	6,5648
38	П. Манаков ур.	92-403-000 КПП-071	2,374
39	Мәржани ур.	92-403-000 КПП-072	10,7492
40	Мелиораторлар ур.	92-403-000 ОП МП-075	3,3755
41	миләш ур.	92-403-000 ОП МП-076	5,7019
42	к. Насыри ур.	92-403-000 КПП-079	0,7601
43	Нахимов ур.	92-403-000 КПП-080	1,1138
44	Нефтьчеләр урамы	92-403-000 КПП-081	19,1244
45	Николаев ур.	92-403-000 КПП-082	4,4381
46	и. Никитин ур.	92-403-000 КПП-058	1,4917
47	Нократ ур.	92-403-000 КПП-083	4,231
48	Октябрь ур.	92-403-000 КПП-085	1,3492

49	Пушкин ур.	92-403-000 КПП-091	11,0558
50	с. Садыкова урамы	92-403-000 КПП-094	1,993
51	Совет урамы	92-403-000 КПП-098	18,7515
52	Иске Елга ур.	92-403-000 КПП-099	0,8100
53	төзүчеләр урамы	92-403-000 ОП МП-100	4,0047
54	М. Солтангалиев ур.	92-403-000 ОП-101	17,1721
55	Сөембикә ур.	92-403-000 ОП МП-102	6,4755
56	Тимирязев ур.	92-403-000 КПП-105	0,6507
57	Тукай урамы	92-403-000 КПП-107	11,1229
58	З. Хажипов ур.	92-403-000 ОП МП-113	0,8792
59	М. Хәсәнов ур.	92-403-000 ОП МП-114	10,6096
60	Г. Хәсәншина ур.	92-403-000 ОП МП-115	9,6325
61	Үзәк ур.	92-403-000 ОП МП-117	13,5994
62	Чатыр-Тау ур.	92-403-000 ОП МП-120	2,0000
63	Чияле ур.	92-403-000 КПП-124	2,843
64	И. Шакиров ур.	92-403-000 ОП МП-127	1,401
65	Мәктәп урамы	92-403-000 КПП-129	1,8526
66	Шоссейная ур.	92-403-000 ОП МП-130	2,5084
67	Щорс ур.	92-403-000 КПП-131	1,1807
68	Ф. Энгельс ур.	92-403-000 КПП-132	2,8118
69	Ямашев ур.	92-403-000 ОП-135	6,1025
70	Алиш ур.	92-403-000 КПП-014	1,53
71	Болотная ур.	92-403-000 КПП-166	1,17
72	Олы божра ур.	92-403-000 КПП-167	16,2
73	Сәйдәш ур.	92-403-000 КПП-097	1,557
74	Тукай урамы-Мәнәвез	92-403-000 КПП-165	0,675
75	Подстанция ур., 21	92-403-000 МП - 137 ОП	1,878
76	Юбилейная урамы	92-403-000 ОП МП-136	3,06
77	Радужная ур.	92-403-000 ОП МП-138	2,106
78	Завод тыкрыгы	92-403-000 ОП МП-140	1,446
79	Энергетиклар ур.(Промзона)	92-403-000 ОП-141	4,92
80	юлчылар (Промзона)	92-403-000 КПП-142	3,36
81	Яңа юл	92-403-000 КПП-168	2,43
82	Иркен ур.	92-403-000 КПП-148	1,8
83	Парковая урамы	92-403-000 КПП-149	1,08
84	Р. Софин ур.	92-403-000 ОП МП-151	2,16
85	Күчкәй-Тау урамына керү юлы	92-403-000 КПП-159	3,25
86	автополигонга юл	92-403-000 ОП МП-160	2,745
87	Лениногорск тракты	92-403-000 ОП-161	28,2
88	Шәйхетдинов ур.	92-403-000 ОП МП-162	18,5761
89	Сабантуй Юлы	92-403-000 КПП-169	12,5178
	Барлығы		487,27

Вак таш жәелгән юл

1	8 Март ур.	92-403-000 ОП МП-009	5,5708
2	А. Вәлиев ур.	92-403-000 КПП-010	0,8874

3	М. Вәлиев урамы	92-403-000 КПП-069	3,3599
4	Азатлык ур.	92-403-000 КПП-011	1,9681
5	Азнакай ур.	92-403-000 КПП-012	2,3968
6	Алмалык ур.	92-403-000 КПП-013	4,0912
7	Балкыш ур.	92-403-000 КПП-018	2,7468
8	Бауман тыкрыгы	92-403-000 КПП-087	0,4617
9	Көнчыгыш урамы	92-403-000 КПП-025	1,368
10	Г. Галиев ур.	92-403-000 КПП-026	1,1297
11	Газинур ур.	92-403-000 КПП-028	1,8504
12	М. Гафури ур.	92-403-000 ОП МП-007	0,9675
13	Герцен ур.	92-403-000 КПП-029	0,4056
14	Гыйльфанов ур.	92-403-000 КПП-031	3,315
15	Гоголь урамы	92-403-000 КПП-033	1,9516
16	Гөлбакча ур.	92-403-000 КПП-034	3,109
17	Горький ур.	92-403-000 КПП-035	2,6103
18	Давыдов ур.	92-403-000 КПП-037	1,0617
19	Дуслык ур.	92-403-000 КПП-040	3,5158
20	Ершов ур.	92-403-000 КПП-041	0,7214
21	Зоя Космодемьянская ур.	92-403-000 КПП-042	0,9642
22	Көнбатыш урамы	92-403-000 ОП МП-043	1,689
23	Заречная ур.	92-403-000 КПП-044	7,4048
24	Яшел урам	92-403-000 КПП-045	1,63
25	Иванов ур.	92-403-000 КПП-047	1,1642
26	иркән ур.	92-403-000 КПП-048	5,674
27	Ислам ур.	92-403-000 КПП-049	5,0002
28	Йолдыз ур.	92-403-000 КПП-051	1,334
29	Ф. Кәрим ур.	92-403-000 МП - 112 ОП	0,7069
30	Кандауров ур.	92-403-000 КПП-059	2,409
31	Кирпеч ур.	92-403-000 КПП-057	1,8948
32	Котовский ур.	92-403-000 КПП-061	0,5712
33	Кошевой ур.	92-403-000 КПП-062	1,2006
34	Кояшлы ур.	92-403-000 КПП-063	2,9793
35	Кырлы ур.	92-403-000 КПП-064	1,515
36	Латыйпов ур.	92-403-000 КПП-065	3,332
37	Лесная ур.	92-403-000 КПП-067	1,602
38	Матросов ур.	92-403-000 ОП МП-073	1,1691
39	Маяковский ур.	92-403-000 ОП МП-074	0,6183
40	Тынычлык урамы	92-403-000 ОП МП-077	1,424
41	Яшьләр урамы	92-403-000 ОП МП-078	5,833
42	Күл урамы	92-403-000 КПП-084	1,1473
43	Октябрь ур.	92-403-000 КПП-085	1,8873
44	утрау ур.	92-403-000 КПП-086	1,2524
45	Пионерлар урамы	92-403-000 КПП-088	4,6772
46	Жиңү урамы	92-403-000 КПП-089	3,1294
47	Подгорная ур.	92-403-000 КПП-090	5,9444

48	Радищев ур.	92-403-000 КПП-092	0,7534
49	Чишмэ урамы	92-403-000 КПП-093	1,705
50	Садовая ур.	92-403-000 КПП-095	1,0215
51	Сандугач ур.	92-403-000 КПП-096	3,366
52	Иске Елга ур.	92-403-000 КПП-099	2,0265
53	h. Такташ ур.	92-403-000 ОП МП-103	1,6653
54	Таллы ур.	92-403-000 ОП МП-104	0,998
55	к. Тинчурин ур.	92-403-000 ОП МП-106	0,9746
56	Тулпар ур.	92-403-000 ОП МП-108	3,2786
57	Тургай ур.	92-403-000 КПП-109	4,251
58	Ушаков ур.	92-403-000 ОП МП-110	0,7177
59	Целинная ур.	92-403-000 КПП-116	0,5347
60	Чалтугай ур.	92-403-000 КПП-118	6,1569
61	Чаткы ур.	92-403-000 ОП МП-119	7,1939
62	Чатыр-Тау ур.	92-403-000 ОП МП-120	1,5955
63	Чэчэкле ур.	92-403-000 КПП-121	3,1523
64	Чернышевский ур.	92-403-000 КПП-122	1,6805
65	Чишмэбуй ур.	92-403-000 КПП-123	1,7193
66	Чияле ур.	92-403-000 КПП-124	2,8436
67	Чулман ур.	92-403-000 КПП-125	2,6175
68	Чулпан ур.	92-403-000 ОП МП-126	2,399
69	Шатлык ур.	92-403-000 КПП-128	1,2711
70	Юлдаш ур.	92-403-000 ОП МП-133	3,8493
71	Ялкын ур.	92-403-000 ОП МП-134	1,899
72	Ютазы тракты ур.	92-403-000 КПП-139	1,2
73	Кол Шәриф ур.	92-403-000 МП - 143 ОП	4,32
74	Кол Гали ур.	92-403-000 МП - 144 ОП	3,6
75	Луговая ур.	92-403-000 ОП МП-146	2,07
76	Ерак ур.	92-403-000 ОП - 147	1,71
77	Парковая урамы	92-403-000 КПП-149	2,115
78	Спорт урамы	92-403-000 ОП МП-156	1,45
79	Чалтугай урамы, Тукай урамы юллары	92-403-000 ОП МП-163	15
	Барлыгы		200,78
	Грунтовое катлам		
1	Достоевский ур.	92-403-000 КПП-039	1,6134
2	Полевая ур.	92-403-000 КПП-164	3,915
3	Ютазы тракты ур.	92-403-000 КПП-139	4,2
4	уңайлы ур.	92-403-000 КПП-145	0,9
5	якты урам	92-403-000 ОП МП-150	2,025
6	Көнъяк ур.	92-403-000 КПП-152	3,24
7	Аккош ур.	92-403-000 МП - 153 ОП	3,285
8	Бәхетле ур.	92-403-000 МП - 154 ОП	3,06
9	Сабантуй урамы	92-403-000 КПП-155	3,15
10	Спорт урамы	92-403-000 ОП МП-156	3,05
11	Залесная ур.	92-403-000 ОП МП-157	2,7

12	Кучкай-Тау ур.	92-403-000 КПП-158	3,6
13	Иркен ур.	92-403-000 КПП-148	0,8
	Барлығы		35,54

Азнакай шәһәрндә гомуми кулланылыштагы автомобиль юллары чөлтәре ике категориядә (юнәлешләр) – милек формасы һәм функциональ билгеләнеше буенча тәкъдим ителгән.

- «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегенә гамәлдәге автоюллары милек формасы буенча төбәк яки муниципальара һәм җирле әһәмияттәге юллар белән тәмин ителгән.

Төбәк әһәмиятендәге яки муниципальара әһәмияткә ия булган юллар:

– «Әлмәт – Азнакай» II категорияле асфальт-бетон өслекле автоюл көнбатыштан шәһәргә якын килә;

– «Бөгелмә – Азнакай» III категорияле асфальт-бетон өслекле автомобиль юлы шәһәрдән Көнъяк юнәлештә китә;

– асфальт – бетон өслекле «Азнакай-Дүсюм» III категорияле автомобиль юлы шәһәрнең төньяк-көнчыгыш чиге буйлап уза һәм алга таба Төнъяк-Көнбатышка таба;

– Азнакай районын Башкортостан Республикасы белән тоташтыручы «Азнакай – Тымытык – Күктәкә " III категорияле асфальт-бетон өслекле автомобиль юлы субмеридиональ юнәлештә төньяк-көнчыгышка таба бара.;

– «Азнакай – Югары Стәрле – Күктәкә " IV категорияле автомобиль юлы шәһәрдән чыгып көнчыгышка таба асфальт-бетон өслекле;

– «Әлмәт – Азнакай» – Әгерҗе» IV категорияле асфальт-бетон өслекле автомобиль юлы шәһәрнең көнбатыш чиге буйлап уза һәм көнъякка борыла;

– «Рус Акташы – Азнакай» IV категорияле асфальт-бетон өслекле автомобиль юлы төньяк-көнбатышка таба бара.

Азнакай муниципаль районының калган автомобиль юллары җирле әһәмияттәге автомобиль юллары белән тәмин ителгән, алар авыл торак пунктларының район эчендәге төп автомобиль юллары белән элементсен тәмин итә.

«Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегенә автомобиль юллары районына, район һәм җирле әһәмияттәге юлларга бүленә.

«Әлмәт – Азнакай», «Бөгелмә – Азнакай», «Азнакай – Дүсюм» һәм «Рус Акташы – Азнакай»автомобиль юллары районына әһәмияткә ия.

«Азнакай – Тымытык – Күктәкә» һәм «Азнакай-Югары Стәрле – Күктәкә»автомобиль юллары район өчен әһәмияткә ия.

«Әлмәт – Азнакай» – Әгерҗе " юлы җирле әһәмияткә ия.

2.2.9. Жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү шартларының характеристикасы

Азнакай шәһәрндә жәяүлеләрне хәрәкәт итү өчен, нигездә, камилләштерелгән (каты өслекле) тротуарлар каралган. Тротуарларның гомуми озынлыгы 68 мең кв. метрдан артык.

Азнакай шәһәрндә тротуарлар исемлеге

7 нче таблица

Юлдагы объектның исеме	Юлның идентификацион номеры	Юл исеме	Бердәм үлчәү берәмлеге	Күрсәткеч характеристика
Тротуар	92-403-000 ОП-001	Әлмәт тракты	кв.м	983,9
Тротуар	92-403-000 ОП МП-008	1 Май ур.	кв.м	959,38
Тротуар	92-403-000 КПП-015	Баһаветдинов ур.	кв.м	1637,6
Тротуар	92-403-000 КПП-021	Болгар ур.	кв.м	8545,3
Тротуар	92-403-000 КПП-023	А. Вәлиханов ур.	кв.м	1672,3
Тротуар	92-403-000 КПП-027	Гагарин урамы	кв.м	5709,2
Тротуар	92-403-000 КПП-036	А. Гурьянов ур.	кв.м	1586,2
Тротуар	92-403-000 КПП-038	М. Жәлил ур.	кв.м	831,95
Тротуар	92-403-000 КПП-066	Ленин ур.	кв.м	12738
Тротуар	92-403-000 КПП-072	Мәржани ур.	кв.м	789,51
Тротуар	92-403-000 ОП МП -075	Мелиораторлар ур.	кв.м	747,8
Тротуар	92-403-000 КПП-080	Нахимов ур.	кв.м	891,32
Тротуар	92-403-000 КПП-081	Нефтьчеләр урамы	кв.м	9772,5
Тротуар	92-403-000 КПП-091	Пушкин ур.	кв.м	1991,4
Тротуар	92-403-000 КПП-098	Совет урамы	кв.м	32,3
Тротуар	92-403-000 ОП МП-100	төзүчеләр урамы	кв.м	321,9
Тротуар	92-403-000 ОП-101	М. Солтангалиев ур.	кв.м	3365,1
Тротуар	92-403-000 ОП МП-102	Сөембикә ур.	кв.м	3397,4
Тротуар	92-403-000 КПП-107	Тукай урамы	кв.м	895,6
Тротуар	92-403-000 ОП МП-114	М. Хәсәнов ур.	кв.м	3624,2
Тротуар	92-403-000 ОП МП-115	Г. Хәсәншина ур.	кв.м	2914,3
Тротуар	92-403-000 ОП МП-117	Үзәк ур.	кв.м	829,9
Тротуар	92-403-000 ОП-135	Ямашев ур.	кв.м	2623
Тротуар	92-403-000 ОП МП-162	Шәйхетдинов ур.	кв.м	1791,3

2016 елдан башлап Азнакай шәһәрәндә велосипед хәрәкәте өчен юллар төзелә, 2020 елның 1 гыйнварына 4,3 км тирәсе велоюллар төзелгән.

2.2.10. Йөк транспорт чаралары хәрәкәте характеристикасы, коммуналь һәм юл хезмәтләре транспорт чараларының эшен бәяләү, әлеге транспорт чаралары өчен инфраструктура торышы

Йөк автотранспорты хәрәкәте маршруты Шәйхетдинов һәм Лениногорск тракты урамнары буйлап, төбәк әһәмиятендәге автомобиль юллары буйлап уза.

Йөк транспорты хәрәкәте маршрутының бер өлеше сәнәгать зонасы буйлап уза, ләкин төп өлеше торак зона буйлап уза. Бу атмосфера һавасының пычрануы өчен шартлар тудыра, юл-транспорт чөлтәренә йөкләнеш һәм авариялелек дәрәжәсе арта.

Юлларга хезмәт күрсәтү һәм аларны карап тоту подрядчы оешмалар тарафыннан Азнакай шәһәре территориясендә автомобиль юлларын карап тоту буенча эшләр комплексын башкаруга муниципаль контрактлар һәм ел саен төзелә торган шәхси эшмәкәрләр белән килешүләр нигезендә

башкарыла. Эшләр составына кышкы һәм жәйге юлларны карап тоту (кардан, чүп-чардан чистарту, юл тамгалары төшерү, юл билгеләре кую һ.б.) керә.

Аның төп эшчәнлегенә шәһәр юлларын, юлларны, күперләрен, тротуарларны һәм автопавильоннарны төзекләндерү һәм карап тоту, аллеяларны һәм майданнарны, паркларны, скверларны, урамнарны яктырту һәм светофор хужалыгына техник хезмәт күрсәтү, зиратларны карап тоту.

Гомуми озынлыгы 117,8 км булган 157 урамга хезмәт күрсәтә, аларның 57 км – асфальт – бетон өслекле, 42 км – вак таш жәю, 2,4 км – гравийлы, 88 шт – автопавильон, 191 мең кв. м – күперләр, 68,236 кв. м – тротуарлар.

Светофор хужалыгы 96 светофор объектын үз эченә ала, шул исәптән 13 объект - транспорт, 73 жәяүлеләр светофоры, 4 Светофор хужалыгы-Т7 аккумуляторларында, һәм 13 контроллер.

Урам утларына техник хезмәт күрсәтү үз эченә түбәндәгеләр керә: электр счетчикларын алыштыру, бинадан читтә яктырткычлар урнаштыру, лампалар, патроннар алыштыру, жибәрү жайланмаларын, дроссельне алыштыру, барлыгы – 3800 урам яктырткычын алмаштыру.

Азнакай ш. МППБиО " МУПДА коммуналь техника булу»

8 нче таблица

Барлыгы	18 шт
шул исәптән: роторлы кар чистарткычлар	1
Автогрейдерлар	2
КДМ	1
Экскаваторлар һәм төягечләр	6
Т-150	1
МТЗ һәм башка тракторлар	2
КАМАЗ	4
Кар чистарту техникасы (тротуарлар өчен)	1

«Азнакай шәһәре МППБиО» МУП түбәндәге эшләренә башкара: асфальт-бетон катламнарны чокырлар ремонтлау, вак таш түшәмнәрен чокырлар ремонтлау, автогрейдер тарафыннан вак таш жәю, вак таш жәю, яңа материал өстәү, автобус тукталышларын, ял итү майданчыкларын һәм автомобильләрен пычрактан чистарту, тузаннан һәм чүп-чардан чистарту, борт ташларын төзәтү һәм алыштыру, автогрейдер кырыйларын планлаштыру, юл кырыйларында үләнне чабу, жәяүлеләр кичүенә юл тамгасын төшерү, юл кырыйларын юл билгеләрен кую, су бирү лотокларын чистарту, бордюрларны буяу, юл билгеләре щиткаларын алыштыру, ясалма тигезсезлекләр урнаштыру.

2.2.11. Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы дәрәжәсен анализлау

Транспорт чараларын йөртүчеләр тарафыннан тизлек режимын мәжбүри рәвештә киметү максатыннан ел саен Азнакай шәһәренең көйләнми торган жәяүлеләр кичүендә, шул исәптән белем бирү мәктәпләре һәм балалар учреждениеләре янында ясалма юл тигезсезлекләрен урнаштыру буенча эшләр башкарыла.

Азнакай шәһәренең урам-юл челтәрендә флуоресцент фонында 200-дән артык «жәяүлеләр кичүе» юл билгесе алыштырылды.

2011 елдан 2019 елга кадәр юл-транспорт һәлакәтләре саны буенча атнаның иң аварияле көннәре-жомга, шимбә. Жомга һәм шимбә көннәрендә уртача 11 юл-транспорт һәлакәте теркәлгән.

Һәлакәтләр санына йогынты ясый торган төп факторлар булып вакыт, урын, транспорт чараларының тибы һәм юл хәрәкәтендә катнашучылар (транспорт чаралары йөртүчеләр, жәяүлеләр) тора. Тәүлекнең кайсы вакытында юл-транспорт һәлакәте, транспорт агымының тыгызлыгы һәм структурасы, климат шартлары, юл катламының торышы һ. б. шулай ук әһәмияткә ия.

Көн дәвамында юл-транспорт һәлакәтләренең иң күп саны 16.00 сәгаттән 18.00 сәгаткә кадәр (барлык юл-транспорт һәлакәтләренең 41,0% ы) туры килә.

2019 елда район территориясендә шәһәр һәм район Автотранспорт предприятиеләренең пассажир транспортында юл-транспорт һәлакәтләре булмады.

Соңгы елларда Автомобиль транспортының тиз артуы һәм юл хәрәкәтенә яңа машина йөртүчеләрне күпләп кертү юл хәрәкәте шартларының үзгәрүенә һәм шартларының катлаулануына китерде: транспорт агымнары тыгызлыгы артты, территориаль юлларда да хәрәкәт интенсивлыгы артты, бу аварияләр артуга тәэсир итте.

Транспорттагы аварияләргә бәйле вазгыять юл-транспорт инфраструктурасының юл хәрәкәтендә катнашучыларның ихтыяжларына, аларның түбән дисциплинага туры килмәве, шулай ук юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү системасының житәрлек дәрәжәдә эшләмәве сәбәпле, актуальлеген саклап кала.

Юл-транспорт һәлакәтләренә бәйле проблемаларны нәтижәле хәл итү өчен, юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча чараларны тормышка ашыруга өзлексез системалы якин килүне тәэмин итәргә кирәк.

2.2.12. Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысы дәрәжәсен бәяләү, халыкның куркынычсызлыгы һәм сәламәтлеге.

Беренче чиратта, юл хәрәкәтен оештыру чаралары юл-транспорт һәлакәтләренең концентрациясе урыннарын бетерүгә, транспорт чараларының тукталышларын жиһазлауга, хәрәкәт маршрутларын формалаштыруга һәм бөкеләрне булдырмауга, урам-юл челтәре үзенчәлекләрен һәм транспорт агымнарының интенсивлыгын исәпкә алып, тиз йөрешле режимнар сайлауга, авария-куркыныч хәлләрнең санын киметүгә юнәлдерелгән.

Гомуни файдаланудагы юлларның техник торышы һәм яңа юллар төзелеше темпларының канәгатьләнмәслек булуын, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү проблемасын хәл итүдә сизелерлек алга китешләрне исәпкә алып, аерым юллардагы чараларны тормышка ашыру өчен ресурслар туплау юлы белән ирешергә мөмкин (жәмәгать транспорты тукталышына "карман" ны проектлау һәм төзекләндерү, якын-тирә урамнар буенча транспорт агымнарын дифференциацияләү һ.б.).

Куелган максатка ирешү өчен юл челтәренең өстенлекле объектларын һәм аларга программа чараларын үткәрү чиратын билгеләү зарур. Мондый объектлар исәбенә юл-транспорт һәлакәтләре тыгызлыгы югары булган һәм аларның барлыкка килү куркынычы югары булган юл участкалары керә. Чаралар үткәрүнең конкрет участкалары юл-транспорт һәлакәтләренең килеп чыгу сәбәпләрен һәм аларны тормышка ашыру чыгымнарын һәм табышларын бәяләү буенча техник-икътисадый исәп-хисапларны төрле яклап анализлау нигезендә билгеләнә.

Планлаштырылган чаралар составына түбәндәге юл эшләре төрләре кертелергә тиеш:

- юл катламының сыйфатын яхшырту;
- бүлү полосаларын урнаштыру һәм юл коймаларын урнаштыру;
- тәүлекнең караңгы вакытында аварияләрне киметү максатыннан ясалма яктырту урнаштыру.

Автомобиль агымы интенсивлыгы ел саен арта. Пассажир һәм йөк транспортының алга таба үсеше күздә тотыла. Кайбер аерым характердагы факторлар, начар йогынты ясый сәламәтлек.

Атмосфера пычрануы. Төтен һәм газ барлыкка китерүче пычраткыч матдәләр (азот диоксиды (NO₂), күкерт диоксиды (SO₂) һәм озон (O₃) сәламәтлек өчен, бигрәк тә респиратор аллергия авыруларына китерә.

Тавыш йогынтысы. Автомобиль, тимер юл һәм һава транспорты көнкүреш тавышының төп чыганагы булып тора. Россия халкының якинча 30 % ы, 55 дБ югарырак булган автомобиль транспортынан тавыш йогынтысына дучар ителә. Бу йөрәк-кан тамырлары һәм эндокрин авыруларының риск артуга китерә. Тавышның йогынтысы кешеләрнең танып белү сәләтләренә, мотивацияләренә тәэсир итә, ярсучанлык тудыра.

Хәрәкәт активлыгын киметү. Тикшеренүләр кешеләрдә активлык дәрәжәсен киметү тенденциясен күрсәтә, чөнки кешеләр күбрәк автотранспорт ярдәмендә хәрәкәт итүне өстен күрә. Хәрәкәт активлыгының житәрлек булмавы йөрәк-кан тамырлары авырулары, инсульт, II тибындагы диабет, симерү, яман шешнең кайбер төрләре, остеопороз һәм депрессия китереп чыгара.

Шәһәрнең планлаштыру структурасын һәм юл-транспорт челтәренең характерын исәпкә алып, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә йогынтысы, кеше иминлеге һәм сәламәтлеге ягыннан чагыштырмача экологик хәл турында нәтижә ясарга мөмкин.

Интенсив хәрәкәтле юл участкалары булмау бигрәк тә торак төзелеше районнарында, нигездә, квартал эчендәге юллар уза, йөк автотранспорты маршрутларын торак зонага кермичә узу, гомумән, һаваның пычрануын киметергә мөмкинлек бирә. Атмосфера һавасының пычрану дәрәжәсен

кышкы чорда күтэрергэ мөмкин, бу транспортның жылынуы белән бәйле, шулай ук жил юнөлешен үзгәртү чорларында.

Тавыш (акустик) пычратуның якындагы чыганагы - шәһәр территориясе аша уза торган Азнакай шәһәрен (Лениногорск тракты ур.) әйләнәп үтүче шәһәр транспорты.

Һаваның пычрануы, тавыш белән пычрануы проблемаларын нәтижәле хәл итү, транспорт чараларын куллану белән бәйле хәрәкәт активлыгын киметү өчен, торақ пункт чикләрендә хәрәкәт иткәндә автомобиль транспортын куллануны киметүгә юнәлдерелгән аңлату эшләре алып барырга кирәк. Халык тарафыннан велосипед транспортын һәм жәяүлеләр хәрәкәтен сезонлы файдалануга юнәлдерелгән инфраструктураны үстерергә кирәк.

2.2.13.Транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыру шартлары һәм перспективалары характеристикасы

Юл-транспорт инфраструктурасының килеп туган торышын анализлау шәһәр территориясендә транспорт белән тәмин итүнең төп проблемасын хәл итәргә мөмкинлек бирә: урам-юл челтәренең начар үсеше, бу исә үз эченә ала:

- юлларның төп норматив таләпләргә туры килмәве;
- юл полотносының түбән сыйфаты;
- төзекләндерелгән жәяүлеләр кичүе булмау

Төп карарлар:

- автомобиль юлларына капитал ремонт ясау;
- Транспорт һәм инженерлык инфраструктурасы элементлары (күперләр, гидротехник корылмалар) булган техник корылмаларга даими тикшерү һәм мониторинг үткәргү;);
- шәһәр территориясендә урнашкан физик факторларның (тавыш, вибрация, электромагнит кырлар һ. б.) чыганагы булган предприятиеләрнең мәгълүматлар базасын өстәмә төзү (тавыш, вибрация, электромагнит кырлар һ. б.);
- оптимальләштерми торган табигатьнең (тавыш, вибрация, электромагнит кырлары) физик факторлар чыганақларына мониторинг үткәргү.);
- проектлаштырыла торган төзелештә, планлаштырыла торган һәм транспорт структурасын, норматив документларны һәм таләпләрне исәпкә алып, яңа урамнар төзү.

2.2.14.Жирлекнең транспорт инфраструктурасын үстерү һәм функцияләү өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү

Транспорт инфраструктурасының эшләү һәм үстерү тәртибен билгеләүче төп документлар булып тора:

1. Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы;

2. «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында " 2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон»;
3. "Юл хәрәкәте иминлегенә турында" 10.12.1995 ел, № 196-ФЗ Федераль закон»;
4. "Юл хәрәкәте кагыйдәләре турында «23.10.1993 ел, № 1090 РФ Хөкүмәте карары»;
5. Россия Федерациясенең Хөкүмәтенең 25.12.2015 ел, № 1440 карары «жирлекләренә, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләргә раслау турында»;
6. РФ Баш дөүләт санитар табибының 2007 елның 25 сентябрәндәге 74 номерлы карары 2.2.1/2.1.1.1200-03 " предприятиеләргә, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясә»;
7. Азнакай муниципаль районы «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегенә генераль планы (22.10.2009 ел, № 150-36) Азнакай шәһәре Советы карары белән расланган Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Азнакай шәһәре «муниципаль берәмлегенә Генераль планы (22.10.2009 ел, № 150-36)
8. "2020-2022 елларга Азнакай муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру" муниципаль программасы турында " Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты карары»
9. Азнакай муниципаль районы «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегенә Уставы;

Шулай итеп, федераль, төбәк һәм муниципаль дәрәжәләрдә транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенә һәм үсешенә өчен кирәкле норматив-хокукый база формалаштырылган.

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәнең гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, шулай ук Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеш кодексының 8 статьясындагы 8 пункты нигезендә, жирлекләргә, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшләү һәм раслау, аларга карата таләпләр Россия Федерациясенең Хөкүмәте тарафыннан жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә керә.

Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеш кодексының 1 статьясындагы 27 пункты нигезендә» жирлекләргә, шәһәр округының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы", шулай ук дөүләт һәм муниципаль программалар, муниципаль берәмлекләргә социаль – икътисади үсеш стратегиясенең һәм муниципаль берәмлекләргә социаль-икътисади үсеш стратегиясен (стратегия һәм план) тормышка ашыру чаралары планы, муниципаль берәмлекләргә комплекслы социаль-икътисади үсеш планы һәм программасы, транспорт өлкәсендә Табигый монополиялар субъектларының инвестицион программалары белән каралган чаралар исемлеген билгели торган документлар.

Шәһәрнең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы жирле әһәмияттәге транспорт инфраструктурасы объектларын төзү, реконструкцияләү ихтыяжларына туры китереп транспорт инфраструктурасының балансланган, перспективалы үсешен тәэмин итәргә тиеш.

Программа тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- а) халыкка, шулай ук икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыручы юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга транспорт хезмәте күрсәтүнең куркынычсызлыгы, сыйфаты һәм нәтижәлелеге;
- б) шәһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары нигезендә халык һәм икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен транспорт инфраструктурасы объектларының үтемлелеге;
- в) транспорт инфраструктурасын үстерү, халыкның күчмә икътисадый эшчәнлек субъектларының - бистә территориясендә пассажирлар һәм йөк ташуда ихтыяжы нигезендә -;
- г) шәһәр төзелеше эшчәнлегенә белән балансланган транспорт инфраструктурасын үстерү;
- д) транспорт белән идарә итү өчен шартлар;
- е) хужалык эшчәнлегенә икътисадый нәтижәләренә карата юл хәрәкәтендә катнашучыларның тормыш куркынычсызлыгын һәм сәламәтлеген тәэмин итү өчен өстенлекле шартлар булдыру;
- ж) башка транспорт чараларына карата гомуми файдаланудагы транспорт чаралары хәрәкәтенә өстенлекле шартларын булдыру;
- з) жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү өчен шартлар;
- и) гамәлдәге транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенә нәтижәлелеге.

2.2.15. Транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү

Азнакай шәһәренә урам-юл челтәрен карап тоту буенча эшләргә финанслау «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегенә бюджетыннан башкарыла.

Шәһәр аша уза торган төбәк әһәмиятендәге юлларны ремонтлау буенча эшләргә финанслау республика бюджетыннан гамәлгә ашырыла.

Азнакай муниципаль районында «торак пунктларда юл-урам челтәрен норматив хәлгә китерү», «Азнакай муниципаль районы торак пунктларының асфальт-бетон өслекле гамәлдәге юл-урам челтәрен ремонтлау», «торак пунктларның урам-юл челтәрен ремонтлау буенча жирле әһәмияттәге юлларда юл эшләренә муниципаль программаларын тормышка ашыруга юнәлтелгән эшләр» дигән республика юл программалары гамәлгә ашырыла.

Азнакай муниципаль районында жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы юлларны ремонтлау буенча юл программаларын анализлау

Юл хужалыгы	Төзеклән­де­рү эш­ләр­е баш­ка­рыл­га н.	Жыел­ма, млн. сум
2015 ел		
"Торак пунктларда юл-урам челтәрен норматив хэлгә китерү» республика программасы)	6,2 км	20,00
Азнакай муниципаль районы торак пунктларының асфальт-бетон өслекле гамәлдәге юл-урам челтәрен ремонтлау " республика программасы»	2,4 км	15,00
Муниципаль юл программасы	5,4 км	15,5
2016 ел		
"Торак пунктларда юл-урам челтәрен норматив хэлгә китерү» республика программасы (ШПС)	6,4 км	20,00
Азнакай муниципаль районы торак пунктларының асфальт-бетон өслекле гамәлдәге юл-урам челтәрен ремонтлау " республика программасы»	3,95 км	15,00
Муниципаль юл программасы	3,4 км	15,60
2017 ел		
"Торак пунктларда юл-урам челтәрен норматив хэлгә китерү» республика программасы)	6,2 км	20,00
Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы торак пунктларында күчмә типтагы капламаларны ремонтлау (өстәмә ШПС)	2,4 км	3,80
Азнакай муниципаль районы торак пунктларының асфальт-бетон өслекле гамәлдәге юл-урам челтәрен ремонтлау " республика программасы»	8,8 км	15,00
Муниципаль юл программасы	2,0 км	17,90
"Татарстан Республикасы Азнакай шәһәренең ишегалды территорияләрен һәм квартал эчендәге юлларны ремонтлау" республика программасы»	6,6 км	20,00
Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы торак пунктларының һәм автомобиль юлларының юл-урам челтәрен ремонтлау	0,7 км	10,0
Торак пунктларның урам-юл челтәрен ремонтлау буенча жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы юлларда юл эшләренең муниципаль программаларын тормышка ашыруга юнәлдерелгән эшләр	0,5 км	2,187
2018 ел		
Торак пунктларда юл-урам челтәрен норматив хэлгә китерү «республика программасы»	6,5 км	20,00
Азнакай муниципаль районы торак пунктларының асфальт-бетон өслекле гамәлдәге юл-урам челтәрен ремонтлау " республика программасы»	2,4 км	15,00
Муниципаль юл программасы	4,0 км	19,80
"Татарстан Республикасы Азнакай шәһәренең ишегалды территорияләрен һәм квартал эчендәге юлларны ремонтлау" республика программасы»	3,6 км	35,00

Торак пунктларның урам-юл челтәрен ремонтлау буенча жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы юлларда юл эшләренә муниципаль программаларын тормышка ашыруга юнәлдерелгән эшләр	0,5 км	4,00
2019 ел		
"Торак пунктларда юл-урам челтәрен норматив хәлгә китерү» республика программасы)	6,5 км	20,00
Азнакай муниципаль районы торак пунктларының асфальт-бетон өслеклә гамәлдәге юл-урам челтәрен ремонтлау " республика программасы»	2,4 км	15,00
Муниципаль юл программасы	4,0 км	22,80
"Татарстан Республикасы Азнакай шәһәренә ишегалды территорияләрен һәм квартал эчендәге юлларны ремонтлау" республика программасы»	3,6 км	35,00
Торак пунктларның урам-юл челтәрен ремонтлау буенча жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы юлларда юл эшләренә муниципаль программаларын тормышка ашыруга юнәлдерелгән эшләр	0,5 км	4,00

3. Транспорт ихтыяжын фаразлау, халык күчерү һәм йөк ташу күләмнәрен һәм характерын үзгәртү

3.1. Социаль-иқтисади һәм шәһәр төзелешә үсешә фаразы

Шәһәрнең алга таба территорияль үсешә юнәлешләрен сайлау, халыкның барлык социаль-демографик төркемнәренә нормаль тормыш эшчәнлегә өчен шартлар тудыру халык санының динамикасына бәйлә. Табигый кимү Масштабы саклана. Эшкә сәләтсез яшьтәге затлар өлешә кимеми. Эшкә сәләтлә халык күрешә шәһәрләргә, башка регионнарға, шәһәр территориясендә эш урыннары булмау, шулай ук хезмәт хакы түбән булу сәбәплә, китү дәвам итә.

«Азнакай шәһәрә» муниципаль берәмлегенә 2025 елга кадәр халык санын үзгәртү фаразы муниципаль берәмлек халкының саны турындагы факттагы мәгълүматлар, шулай ук халыкның женес һәм яше буенча бүленешә турындагы мәгълүматлар нигезендә төзелгән.

10 нче таблица

Татарстан Республикасы муниципаль районнарының (шәһәр округларының) исеме	Даими халыкның уртача еллык саны, кеше	
Азнакай районы	факт	фараз

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	60780	60010	59210	58405	58101	57985	57913

«Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлегендә социаль инфраструктура объектларын эксплуатацияләүдән чыгару планлаштырылмый.

Йөк автотранспортының аз гына үзгәрүе ихтимал, бу нефть чыгару сәнәгате эшчәнлегә белән бәйле. Тулаем алганда, килеп туган икътисади ситуацияне исәпкә алып, халыкның хәрәкәт итү һәм йөк ташу күләме һәм характеры сизелерлек үзгәреш кичермәс.

3.2. Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше фаразы.

Программаны тормышка ашыру чорында шәһәрдә тәкъдим ителгән транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы сизелерлек үзгәрешләр кичермәячәк. Республиканың территориаль структурасында шәһәрнең турыдан-туры үтемле булуын тәмин итүче төп транспорт төре булып автомобиль транспорты кала. «Йорт төбәге» чикләрендә жәмәгать транспорты форматында да, гражданның шәхси транспорты да автомобиль транспорты өстенлек итәчәк. Гамәлдәге житештерү предприятиеләренә хезмәт күрсәтү максатларында йөк транспортын куллану сакланачак.

3.3. Юл челтәре үсеше фаразлары

Икътисади вазгыятьне һәм килеп туган шартларны исәпкә алып, торак территорияләренә хезмәт кушымтасы урыннары һәм мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү үзәкләре белән уңайлы транспорт элементсен оештыру таләпләренән чыгып, урам-юл челтәренә гамәлдәге участокларын төзү һәм реконструкцияләү буенча чараларны эшләргә һәм гамәлгә ашырырга кирәк.

Программаны тормышка ашыру чорында юл челтәре үсешенә төп юнәлеш булып перспективалы торак төзелеш майданчыкларының транспорт үтемлеген тәмин итү һәм сыйфатын, шулай ук гамәлдәге юл челтәренә иминлеген арттыру торачак.

3.4. Автомобильләренә дәрәжәсен, юл хәрәкәте параметрларын фаразлау

2025 елга автомобильләренә дәрәжәсе үзгәрүенә килеп туган тенденциясе сакланганда, 1000 кешегә 790 берәмлек чикләрендә алга таба да стабильләштерү башланачак. Халык саны үзгәрүенә исәпкә алып, халыкның автомобильләре саны 850 берәмлек тәшкил итәчәк. Халык арасында автомобильләренә дәрәжәсе һәм саны үзгәрүе фаразы 11 нче таблицада күрсәтелгән.

	Транспорт чаралары төрлөрө					
	жиңелчө	йөк	автобуслар	мото-цикллар	тагылма, ярымсак	БАРЛЫГЫ
2015 ел	21757	2082	465	9	1588	25 901
2016 ел	22103	2156	488	15	1783	26 545
2017 ел	22786	2231	499	18	1805	27 339
2018 ел	23687	2576	519	23	1897	28 702
2019 ел	24501	2796	529	27	1985	29 838
2020 ел	25116	3108	541	35	1999	30 799
2021 ел	25739	3388	550	41	2122	31 840
2022 ел	26253	3738	565	48	2220	32 824
2023 ел	27098	3938	570	52	2332	33 990
2024 ел	27778	4283	576	56	2406	35 099
2025 ел	28679	4496	580	60	2507	36 322

2011 елдан 2018 елга кадәр районда транспорт чараларының гомуми саны 46,24% ка артты һәм 2019 ел башына 28,702 мең автотранспорт берәмлеген тәшкил итә.

3.5. Юл хәрәкәте иминлеге күрсәткечләре фаразы

2012 елның шул ук күрсәткечләре белән чагыштырганда, юл хәрәкәте иминлеге индикаторларының зурлыгына ирешү көтелә:

- ЮТһ нәтижәсендә һәлак булучылар саны, шул исәптән балалар саны 15 кешегә кимегән (-68,2 %);

- транспорт куркынычын киметү (юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны 10 мең транспорт чараларына) - 8,27 кешегә (-78,01 %);

- социаль куркынычны киметү (ЮТһ нәтижәсендә һәлак булган затлар саны 10 мең кешегә) 4,44 кешегә (-30,19%);

- нәтижәләрнең авырлыгын киметү (ЮТһ нәтижәсендә һәлак булган затлар саны, 10 зыян күргән) 3,58 кешегә (-78,16%).

Авариянең кимүенә юл хәрәкәтен оештыру (ПОДД) буенча эшләнгән проектларны тормышка ашыру, Россия Эчке эшләр министрлыгының Азнакай районы буенча ЮХИДИ бүлеге тарафыннан бирелгән күрсәтмәләрнең үтәлеше, шулай ук юлларны карап тоту, агымдагы һәм капитал ремонтлау буенча эшләрнең үтәлеше йогынты ясаычак. Халык арасында актив аңлату һәм пропаганда эше жәяүлеләрнең юл-транспорт

һәләкәттендә катнашу дәрәжәсен елына 1 очрактан да артмаска мөмкинлек бирәчәк

3.6.Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халыкның сәләмәтлегенә тискәре йогынтысын фаразлау.

Программаның экологик нәтижәләлеге программа чараларын үтәү белән тәэмин ителә, аларны тормышка ашыру нәтижәсендә юл-транспорт һәләкәтләре санын киметү, бигрәк тә куркыныч йөкләр ташуны гамәлгә ашыручы транспорт чаралары катнашында.

Автомобиль транспорты һәм автотранспорт комплексы инфраструктурасы әйләнә-тирә мохитне пычратуның төп чыганаclarына карый. Һава бассейнының югары пычрануына төп сәбәп-эчке яну двигательләренә эшкәртелгән газлары. Нефть продуктлары, шиналарның тузган продуктлары, тормоз накладоклары, юл катламнарын бозучыларга каршы кулланыла торган хлоридлар юл буе полосаларын һәм су объектларын пычраталар.

Автотранспортның әйләнә - тирә мохитне пычратуга тискәре йогынтысын киметү эшендә төп юнәлешләренә берсе булып альтернатив ягулыкны-сыекландырылган һәм сыекландырылган газны куллануны киләчәктә дә киңәйтү, юлларны төзекләндерү тора.

Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә зарарлы йогынтыны киметү өлкәсендәге бурычлары булып тора:

- транспортның кеше сәләмәтлегенә зарарлы йогынтысын, зарарлы матдәләр һәм ташландыклар күләмен, барлык транспорт төрләрендә калдыклар санын киметү хисабына киметү ; ;

- транспорт чараларының экологик чиста ягулык төрләренә күчүен мотивацияләү;

- бозлавыкка каршы материалларның тискәре йогынтысын киметергә мөмкинлек бирә торган гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын карап тотуның альтернатив ысулларын гамәлгә кертү;

- автомобиль юлларын зарарлы йогынтылардан саклау чаралары белән төзекләндерү, шул исәптән юл буйларында тавыш йогынтысы дәрәжәсен киметү һәм тирә-юнь территорияләренә пычрануын киметү өчен ясалма һәм үсемлек киртәләрен куллануны да кертәп.

4. Транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципаль вариантлары һәм транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча аларны алга таба тормышка

ашыруга тәкъдим ителә торган вариантны сайлап алу белән зурайтылган бәяләү

Килеп туган хәлне анализлап, транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципиаль өч вариантын аерып чыгарырга мөмкин:

оптимистик – үсеш генераль план нигезләмәләренә тулысынча туры китереп, реконструкция һәм төзелеш буенча барлык тәкъдимнәрне тормышка ашырыла;

реалистик – үсеш хәрәкәт иминлеген тәэмин итү өчен кирәкле һәм житәрлек дәрәжәдә гамәлгә ашырыла. Вариант гамәлдәге урам-юл челтәрен реконструкцияләүне һәм аерым участокларны төзүне күздә тотта;

пессимистик – локаль ремонт-торгызу эшләрен башкару дәрәжәсендә хәрәкәт иминлеген тәэмин итү.

Таблицада Азнакай шәһәре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше вариантларының эреләнгән күрсәткечләре тәкъдим ителде:

12 нче таблица

Көтелгән уртача гомер озынлыгы күрсәткече	1 елга артты
атмосфера пычрану индексы	үзгәрешсез
бер кешегә исәпләгәндә, автотранспорттан атмосферага чыгарыла торган пычраткыч матдәләр саны	10%ка кимегән
пассажирлар транспорты хәрәкәте графигы оптималь якин; шәһәр территориясен маршрут челтәре белән колачлау проценты	1,2 тапкырга артты
шәһәр буенча пик сәгәтләрәндә хәрәкәтнең уртача тизлеге	20 км/сәг
иң күп йөкләнгән автомагистральләрнең үткәрүчәнлек сәләте	1,5 тапкыр артты

Сценарий анализы методикасы нигезендә, мөмкин булган сценарийларны билгеләүдән соң, стратегияләренә эшләү күздә тотыла. Хәлнең теләсә кайсы сценарие вакытында уңайлы булган стратегияне табу һәм сайлау оптималь дип санала. Шул ук вакытта бер сценарийга юнәлтелгән стратегия рискованно, ә барлык сценарийларга нигезләнгән стратегия - чыгымлы.

Әлеге программаны тормышка ашыру кысаларында килеп туган ситуациядә иң ихтимал булган икенче вариантны кабул итү тәкъдим ителә.

5.Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча транспорт инфраструктурасын үстерү вариантларын, транспорт объектларының техник-икътисадый параметрларын, чараларны (инвестицион проектларны) тормышка ашыру чиратлылыгын тормышка ашыру өчен тәкъдим ителә торган чаралар (инвестицион проектлар) исемлеге

Программаның максатларына ирешү һәм бурычларын хәл итү максатчан индикаторлардан чыгып эшләнә торган чараларны тормышка ашыру юлы

белән тәэмин ителә.

Чаралар исемлеге проект-смета документациясен эшлэгәннән соң жентекләп эшләнелә. Чараларның бәясе, инде үткәрелгән шундый ук чараларның бәясенә нигезләнеп, якынча билгеләнгән.

Программа чараларын федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, муниципаль юл фонды, Азнакай муниципаль районының «Азнакай шәһәре» муниципаль берәмлеге бюджеты һәм бюджеттан тыш чыганақлардан финанслау планлаштырыла.

Программаны тормышка ашыру механизмы чаралар системасын үз эченә ала:

- жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм аларга ясалма корылмаларны норматив таләпләргә туры китереп карап тоту буенча;

- жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм аларда ясалма корылмаларны капитал ремонтлау буенча ; ;

- күп балалы гаиләләр өчен, шул исәптән Көчкәй-Тау, Холмовка, Уразай микрорайоннарында торак төзү өчен бүлеп бирелгән жир кишәрлекләрендә инженерлык инфраструктурасын төзү буенча ; ;

- тротуарларны төзү һәм ремонтлау буенча;

- юлларда юл хәрәкәтен оештыру чаралары хисабына жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын төзекләндерү дәрәжәсен арттыру буенча;

- хужасыз юлларны паспортлаштыру буенча;

- юл инфраструктурасы төзелеше буенча киңәшмә;

- юл хәрәкәтен көйләүнең заманча техник чараларын (светофорлар, юл билгеләре, тамгалар һ. б.) куллану юлы белән Транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү буенча;);

- урамнарны яктырту челтәрләрен төзү буенча;

- яңа маршрутларны үстерү юлы белән халыкка транспорт хезмәтләре күрсәтү буенча;

- жәмәгать транспорты маршрутларында эшкә жәлеп ителгән күчмә составны этаплап яңарту буенча.

Юл-урам челтәрен ремонтлау буенча чаралар исемлеге, елга бер тапкырдан да ким булмаган проблемалы хәлләрне исәпкә алып, юл катламының торышын тикшерү нәтижәләре буенча, шул исәптән гражданнар мөрәжәгатьләре буенча, предприятие һәм ТЖҮ хезмәт коллективларының отчет жыелышлары нәтижәләре, депутат мөрәжәгатьләре, гражданнар һәм жирле үзидарә органнарына, шул исәптән "Халык контроле" порталы аша, район башлыгының халык белән шәхси очрашуы, Интернет челтәрендәге башлыкның шәхси аккаунтында мөрәжәгатьләре нигезендә төзелә.

1	Норматив таләпләргә жавап бирми торган жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары озынлығының жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының гомуми озынлығында өлеше		22,2	22,1	22,0	21,0	20,0	19,0
2	Шәһәр округының административ үзәге белән даими автобус элементәсе булмаган микрорайоннарда яшәүче халык өлеше шәһәр округы халкының гомуми саны буенча		1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2

Программаның бюджет нәтижәләлеге аның чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль берәмлек бюджеты керемнәренә һәм чыгымнарына йогынтысын чагылдыра.

Программаны тормышка ашырудан социаль-икътисади нәтижә уңайлылык һәм тизлекне арттыру, халыкның пространство мобильлеген арттыру, туристлар агымы арту, юл-транспорт һәләкәтләре санын һәм юл-транспорт һәләкәтләреннән социаль-икътисади зыянны киметү булып тора.

Программа чараларын тормышка ашыруның уңай социаль-икътисади һәм экологик нәтижәләре юл хәрәкәтен оештыруның яңа ысулларын гамәлгә кертү белән бәйлә булачак. Оптималь маршрутларны куллану һәм юлда булу вакыты азрак булу хисабына углерод окисе һәм азот окислары чыгару кимиячәк, бу экологиягә уңай йогынты ясаячак.

Әлеге программа Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 25.12.2015 ел, № 1440 карары белән расланган «Жирлекләренә, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына карата таләпләрне раслау турында»гы карары белән расланган транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына карата таләпләр нигезендә эшләнгән.